

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

01 juni 2023

Inleiding

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft via een dwarsdoorsnede van de begroting inzicht in de mate van onderhoud en de financiële lasten die daarmee gepaard gaan. Met het onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Een helder en volledig overzicht is daarom van belang voor een goed inzicht in de financiële positie.

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen worden de volgende kapitaalgoederen opgenomen:

1. Riolering
2. Gebouwen
3. Kunstwerken
4. Wegen
5. Water
6. Groen
7. Spelen
8. Sport
9. Begraafplaatsen
10. Straatmeubilair
11. Openbare Verlichting & verkeersregelininstallaties (OVL/VRI)

Van deze kapitaalgoederen wordt aangegeven:

1. Het beleidskader
2. De uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties
3. De vertaling van de financiële consequenties in de begroting
4. De ontwikkelingen in 2022

Beleidskader

De vastgestelde Visie Buitenruimte is vertaald naar beheerplannen voor de verschillende kapitaalgoederen. Hierin zijn de financiële middelen ten behoeve van het regulier onderhoud, storingsonderhoud, het planmatig (groot)onderhoud alsmede de benodigde vervangingsinvesteringen opgenomen. De kapitaalgoederen worden conform de vastgestelde beheerplannen beheerd.

Het beleid, beheer en de financiële gegevens met betrekking tot het onderhoud van kapitaalgoederen zijn in het volgende schema samengevat (bedragen x €1.000).

Nr.	Kapitaalgoed	Beheer-/beleidsplan	Looptijd tot en met	Raming uitgaven voorziening 2022	Werkelijke uitgaven voorziening 2022	Raming uitgaven exploitatie 2022	Werkelijke uitgaven exploitatie 2022
1	Riolering	Beheerplan Riolering	2025	-	-	1.004	1.124
2	Gebouwen	Beheerplan Gebouwen	2025	396	516	735	721

3	Kunstwerken	Beheerplan Civiele Kunstwerken	2025	820	150	220	203
4	Wegen	Beheerplan wegen	2025	4.269	1.933	2.290	2.152
5	Water	Beheerplan Water	2025	-	107	774	780
6	Groen	Beheerplan Groen	2025	-	-	1.491	1.564
7	Spelen	Beheerplan Speelvoorzieningen	2025	-	-	164	88
8	Sport	Beheerplan Buitensportaccommodaties	2025	-	-	512	263
9	Begraafplaatsen	Beheerplan Begraafplaatsen	2025	-	-	221	202
10	(straat)Meubilair	Beheerplan Meubilair	2025	-	-	181	198
11	Verlichting en verkeersregelinginstallaties	Beheerplan Openbare verlichting en verkeersregelinginstallaties	2025	-	-	298	241
Totaal				5.485	2.706	7.890	7.536

Toelichting belangrijkste verschillen in uitgaven t.l.v. voorziening:

- Gebouwen: het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt doordat werkzaamheden die voor 2024 waren gepland naar voren zijn gehaald;
- Civiele Kunstwerken en Wegen: het verschil wordt veroorzaakt doordat werkzaamheden zijn doorgeschoven naar 2023;
- Water: in 2022 zijn eerder uitgestelde werkzaamheden uitgevoerd.

Beeldkwaliteit

De lopende contracten voor onkruid- en zwerfafvalbeheersing in het groen, onkruid op verharding en de begraafplaatsen zijn gecontinueerd. Verder is de openbare ruimte onderhouden conform de vastgestelde beheerplannen 2022-2025. We zijn gestart met het maandelijks monitoren van de openbare ruimte.

Beheerplannen

De Visie Buitenruimte (2018) is vertaald naar beheerplannen voor de verschillende kapitaalgoederen. Hierin zijn de financiële middelen ten behoeve van het regulier onderhoud, storingsonderhoud, het planmatig (groot)onderhoud alsmede de benodigde vervangingsinvesteringen opgenomen. In de nieuwe beheerplannen

2022-2025 is een keuze voorgelegd voor de te hanteren beeldkwaliteit en is een jaarlijks programma opgenomen voor het ontwikkelen en het lange termijn plannen van assets.

Ontwikkelingen 2022

1. Riolering

Onderhoud

Het regulier onderhoud aan de riolering heeft plaatsgevonden. Alle straat-/trottoirkolken en lijngoten zijn weer gereinigd. Nieuw hierin waren de kolken uit de tweede fase van het project De Krijgsman die aan de gemeente is overgedragen.

Afgelopen jaar zijn de eerste delen van het hoofdriool gereinigd en geïnspecteerd.

Oplossen van storingen en onderhoud van de pompgemalen is aanbesteed. De nieuwe leverancier start per 1 januari 2023. We zijn gestart met het inspecteren naar aanleiding van het meerjarenonderhoudsplan. Het beheersysteem voor riool is bijgehouden qua mutaties, dit is een doorlopend proces.

Uitvoering werkzaamheden verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP)

Er zijn grootschalig rioolleidingen geïnspecteerd met een rijdende camera (in Oostereng en een deel van het Spiegel). Gezien de leeftijd van het riool is de algehele staat van de geïnspecteerde leidingen goed.

De opgeleverde werken zijn:

- rioolreconstructie Vlietlaan in Bussum;
- vervanging riool Beerensteinerlaan in Bussum;
- vervangen rioolgemaal IJsselmeerweg in Naarden;
- onderhoud riolering Mariahoeve in Muiden.

2. Gebouwen

Onderhoud

Vanuit planmatig onderhoud hebben op diverse locaties dakvervangingen en schilderwerk plaatsgevonden. Er zijn nieuwe contracten afgesloten voor onderhoud aan automatische deuren, brandblusmiddelen/brandmeldinstallaties en onderhoud aan goten en daken. Het onderhoudscontract voor liften is aanbesteed. Per 01-01-2023 zal het onderhoud door een nieuwe partij worden uitgevoerd. Tevens is er een start gemaakt met het updaten van de huur/gebruiksovereenkomsten om zo de verantwoordelijkheid voor onderhoud en beheer tussen eigenaar en gebruikers beter vast te leggen. Door middel van digitalisering kunnen we nu de uitgevoerde gebouwspecties direct in de digitale beheersystemen inlezen. Daarnaast is een begin gemaakt met het inrichten van een werkbonnensysteem dat gekoppeld is aan het beheerprogramma. De piketdienst is geheel ingericht voor gebouwenbeheer en voorzien van een eigen sleutelkast.

De overdracht van kleedkamers naar aanleiding van de buitensportharmonisatie loopt door in 2023. Er zullen, zodra de gemeente eigenaar is van de kleedkamers meerjaren- onderhoudsbegrotingen worden opgesteld. Er zijn vier panden toegevoegd aan het beheerareaal. Drie panden met tijdelijke huisvesting en het nieuwbouwproject Integraal Kind Centrum Muiderkring. Bij het COF-gebouwtje in Muiden is het achterstallig onderhoud opgepakt en deze voldoet nu weer aan de onderhoudseisen die beleidsmatig zijn vastgesteld.

Per 01-01-2022 is het onderhoud van vijf panden middels het ESCO-project uitbesteed voor een periode van 15 jaar. Het gaat om de panden zwembad De Zandzee, activiteitscentrum Jan Ligthart in Bussum, multifunctionele accommodatie De Rijver in Muiden, het stadhuis te Naarden en het gemeentehuis van Gooise Meren in Bussum.

3. Kunstwerken

Onderhoud

Het veilig houden en het goed functioneren van de kunstwerken wordt jaarlijks gewaarborgd door het uitvoeren van planmatige onderhoudswerkzaamheden en het inspecteren van de kunstwerken. Het planmatig onderhoud wordt uitgevoerd door de contractaannemer. De gecontracteerde werkzaamheden betreffen het reinigen van de bruggen, het smeren en mechanisch op orde houden van de bruggen. Storingen en schades aan de beweegbare bruggen worden ook opgelost door de contractaannemer.

De bediening van de beweegbare bruggen in de kernen van Muiden en Muiderberg wordt door Waternet uitgevoerd. De bruggen in de kern Naarden wordt door de gemeente bediend.

Groot onderhoud

Naast de reguliere onderhoudswerkzaamheden worden er ook groot onderhoud of vervangingswerkzaamheden uitgevoerd volgens het Beheerplan Kunstwerken. De volgende groot onderhoudswerkzaamheden zijn met succes afgerond:

- De Beatrixbrug (burg. van Wettumweg)
- Tafelbrug de Pijp
- Amsterdamsepoort brug
- Prinses Irenebrug

In 2022 zijn we gestart met de voorbereidingswerkzaamheden voor het groot onderhoud van de Hakkelaarsbrug, De Kwakel, Brug A. Helfrichweg, Hamerfortbrug, bruggen Mouwtje en de Tolbrug.

4. Wegen

Onderhoud

Het veilig houden van de wegen is een belangrijkste taak. Hierbij reageren wij op meldingen van bewoners of weggebruikers. Meldingen en kleine herstelwerkzaamheden omvatten: het herstellen van weggebreken, gaten dichten, scheuren vullen, omver gereden palen herstellen, opfrissen van belijning, aanvullen van halfverhardingen en het verhelpen van boomwortelopdruk.

Middels aanbestedingen hebben we twee nieuwe contractaannemers gecontracteerd voor onderhoud aan het wegenareaal voor elementen- en asfaltverhardingen.

Groot onderhoud

Het gaat om planmatig cyclisch onderhoud zoals het herstraten van voetpaden, parkeerstroken en het asfalteren van rijwegen en fietsstroken. Locaties waar asfaltrijwegen en fietsstroken zijn hersteld zijn: de Muidertrekvaart, de Amsterdamsestraatweg, de Breughellaan, de IJsselmeerweg en de Amersfoortsestraatweg. Bij deze asfaltwerkzaamheden is geluid-reducerend asfaltmengsel toegepast waardoor omwonenden minder geluidsoverlast door motorvoertuigen ondervinden.

Locaties waar grotere wegvakken van elementenverharding (rijwegen, parkeerstroken en rabbatstroken) zijn hersteld, zijn: de Piet Mondriaanlaan, Nieuwe Hilversumseweg, Nieuwe 's Gravelandseweg, de Beijert, Bussumerstraat, Jan Massenstraat, Generaal de la Reijlaan, Brediusweg, Brinklaan en de Amersfoortsestraatweg. Op de fietspaden in het Naarderbos is de onveilige situatie met betrekking tot de boomwordelschade hersteld.

Projecten

Het betreft integraal uitgevoerde projecten met verschillende vakdisciplines zoals riolering, wegen, groenvoorzieningen, openbare verlichting en speelplaatsen. In en rondom de kernen Muiden en Muiderberg is deels gestart met uitvoering van werkzaamheden aan het project Muiden Zuid/West; dit project loopt door in het volgende jaar.

De projecten, Muiden Vesting West en Oost zijn uitgesteld van 2022 naar 2023. Medio volgend jaar wordt de werkvoorbereiding voor deze projectgebieden gestart.

De projecten Eikenlaan in Muiderberg en de Vlietlaan in Bussum zijn afgerond en opgeleverd. Het project Mariahoeve in Muiden is voor 90% gereed, de laatste fase wordt volgend jaar uitgevoerd na oplevering van het bouwproject Ankerplaats. Het project Beerensteinerlaan en omgeving in Bussum is in 2021 gestart. De werkzaamheden in een aantal straten in dit project is verspreid uitgevoerd en dit jaar afgerond. Van het

aangrenzende project Spiegelstraat en Graaf Wichmanlaan eo. is de werkvoorbereiding aan eind van het jaar gestart en zal de uitvoering na de zomer van 2023 aanvangen.

Weginspectie

Alle wegverhardingen in het beheerareaal Gooise Meren worden 2-jaarlijks geïnspecteerd. Dit jaar is de uitvraag (uitvoering weginspectie incl. maatregeldoets en meerjarenplanning) bij contractpartijen uitgevraagd. Aan de hand van de beste inschrijving (plan van aanpak en offerte) is in het vierde kwartaal de opdracht gegund. De verwachting is dat een volledige weginspectie in het tweede kwartaal van 2023 wordt opgeleverd.

Wegmarkeringen en belijning

Met de omliggende regiogemeentes is een aanbesteding gerealiseerd voor het inventariseren, herstellen en onderhouden van de wegmarkeringen en belijningen. Tevens is een inhaalslag uitgevoerd met inzet van de contractaannemer op het onderhoud van de verschillende wegmarkeringen en belijningen. De zichtbaarheid en herkenning van diverse onveilige locaties is hierdoor verbeterd.

Handboek inrichting openbare ruimte (HIOR)

Voor de inrichting in de openbare ruimte van Gooise Meren is dit handboek van groot belang. Herziening was nodig doordat we vanuit drie fusiegemeentes naar één gemeente Gooise Meren zijn gegaan. Het HIOR is dit jaar afgerond en in intern en extern beschikbaar voor projecten. In het HIOR zijn voor de ontwerpfasen van een nieuw inrichtingsplan de toegankelijkheid openbare ruimte eisen verwoord.

Verkeersmaatregelen

Dit jaar zijn diverse verkeerskundige aanpassingen in de openbare ruimte gerealiseerd. Het gaat om aanpassingen zoals het aanbrengen van verkeersplateaus in de Burgemeester Jur Visserlaan, het aanbrengen van fietssuggestiestroken op de Laarderweg, het aanbrengen van gele wegmarkeringen/belijningen in Muiden en Naarden, het verwijderen van verkeersonveilige drempels en het aanbrengen van een oversteekverkeersplateau in de Landstraat.

Tijdens diverse uit te voeren werkzaamheden, calamiteiten en de afsluiting Sluisbrug in Muiden zijn externe verkeersregelaars ingezet; deze worden ingehuurd bij onze contractaannemer. Ook de eigen medewerkers plaatsen tijdelijke verkeersmaatregelen voor diverse werkzaamheden en vergunningsaanvragen. Om de tijdelijke verkeersmaatregelen volgens de CROW richtlijnen goed uit te voeren zijn er het afgelopen jaar diverse afzetmaterialen aangeschaft zoals afzethekken, verkeerskegels, afzet lint en afzet bakens.

Toegankelijkheid wegen

In het kader van Inclusie en de uitvoering van de Visie Buitenruimte zijn er op diverse locaties optimalisaties uitgevoerd ten behoeve van de toegankelijkheid van de openbare ruimte. Het gaat om de toegankelijkheid bij oversteeklocaties en stoepen, het in en uit lopen van openbare voorzieningen en bushaltes voor openbaar vervoer.

5. Water

We zijn gestart met de inventarisatie met betrekking tot de onderhoudsplichtigen voor het water. Op basis van de deze gegevens wordt het Beheer en onderhoudsplan waterwegen geactualiseerd en een onderhoudsbestek opgesteld en aanbesteed voor de waterwegen waar de gemeente Gooise Meren verantwoordelijk voor is. Naast de reguliere onderhoudswerkzaamheden aan de waterwegen is gewerkt aan het in beeld brengen van het gemeentelijke areaal aan beschoeiingen/damwanden.

In 2022 zijn bagger werkzaamheden bij de begraafplaats Muiden uitgevoerd en ten laste van de voorziening Water gebracht. Deze werkzaamheden waren opgenomen in vorige beheerplan. Omdat in het huidige beheerplan Water geen gebruik wordt gemaakt van een voorziening, wordt nu de werkzaamheden zijn afgerond, de voorziening Water opgeheven.

6. Groen

Gooise Meren is groen. Onder 'groen' verstaan we de samenhang tussen 'straatgroen' (bomen, heesters, gras), grotere groeneenheden en de natuur- en landbouwgronden die grenzen aan de kernen. Groen is een kernkwaliteit van onze gemeente die we willen behouden en het liefst willen versterken. Het periodiek onderhoud en correctief onderhoud van groen heeft betrekking op alle beplantingen, bomen en grasachtige vegetaties die bij Gooise Meren in eigendom en beheer zijn.

Jaarlijks vervangen we een deel van de beplantingen. Bij deze vervangingen is het streven de biodiversiteit te vergroten. Dit helpt bijvoorbeeld bij de bestrijding van de eikenprocessierups doordat meer natuurlijke vijanden aanwezig zijn in het groen. Bij een grotere biodiversiteit zijn de risico's op ziektes en plagen kleiner. Ook monitoren we de ontwikkeling van de Japanse Duizendknoop, Reuzenberenklauw en de verspreiding van Eikenprocessierups nauwlettend. Dit jaar waren er minder Eikenprocessierupsen. Vooral op plaatsen waar de ecologie is aangepast.

Een deel van de groenstructuren is technisch geïnventariseerd ter voorbereiding op:

- Herinrichting van plantvakken vanuit perspectief biodiversiteit;
- Omvormen van gazons naar bloemrijke bermen;
- Maatregelen voor bos- en bosplantsoenbeheer;
- Preventieve maatregelen invasieve exoten.

Het resterende deel wordt volgend jaar geïnventariseerd.

7. Spelen

Onderhoud

Het uitvoeren van het periodiek onderhoud aan speelvoorzieningen en toetsen op de veiligheid van onze speeltoestellen en ondergronden heeft plaats gevonden. Waar nodig zijn correctieve herstelmaatregelen uitgevoerd.

Projecten/vervangingen

Er zijn voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd voor de speelplaatsen aan De Blauwe Wereld, De Duijf en Nooitgedacht in de Wijk Mariahoeve. De werkzaamheden zijn nog niet geheel afgerond vanwege de nieuwbouw in de wijk.

Voor vijf speelplaatsen is de voorbereiding afgerond. In de planvoorbereiding zijn mooie tools gebruikt voor de participatie. Kinderen konden zelf een speeltuin ontwerpen. Uit deze ontwerpen is door de kinderen gekozen voor het winnende ontwerp dat wordt uitgevoerd in 2023.

8. Sport

Onderhoud

De buitensportaccommodaties zijn beheerd volgens het meerjarenonderhoudsplan. Er is gezorgd dat de sportcomplexen functioneel, schoon (basis) en veilig zijn. Velden en banen zijn beheerd en onderhouden volgens bondsnormen van de betreffende sporttakken. In Gooise Meren zijn dit: voetbal, hockey, tennis, rugby, handbal, korfbal, atletiek en honk- en softbal.

Er is een nieuw onderhoudsbestek aanbesteed voor het dagelijks onderhoud en correctief onderhoud van de sportparken. Hiervoor zijn alle beheerarealen vastgelegd. Voor correctief onderhoud (storingen) is hierbij ook

in overleg gegaan met de verenigingen om een nieuw protocol op te stellen. Dit moet volgend jaar verder uitgewerkt worden. De mogelijkheden voor het inzetten van een schouwapp voor het monitoren van onderhoudswerken is als onderdeel van de aanbesteding onderzocht.

Projecten

Een veld bij BFC en een veld bij SDO zijn gerenoveerd.

9. Begraafplaatsen

Onderhoud

Het onderhoud op de zeven begraafplaatsen wordt uitgevoerd volgens het beheerplan waarbij rekening wordt gehouden met tijdig en planmatig inspecteren en onderhouden, zodat gewaarborgd is dat de begraafplaatsen een aangename omgeving zijn voor bezoekers en belanghebbenden. Uiteraard draagt het areaal van de begraafplaatsen bij aan het imago van de gemeente en de kwaliteit van de leefomgeving. Het beheer is gericht op het behoud van de artistieke, cultuurhistorische en lokale natuurwaarden van de begraafplaatsen.

Projecten/vervangingen

Er is op begraafplaats Nieuw Valkeveen een natuur-urnenbos gerealiseerd, in een bestaand bosgedeelte op deze begraafplaats. In Muiderberg is het hekwerk aan de voorzijde van de begraafplaats gerestaureerd zodat deze weer vele jaren de begraafplaats kan sieren. Verder zijn op twee begraafplaatsen nieuwe informatieborden geplaatst met vernieuwde publieksplattegronden zodat bezoekers makkelijker hun weg kunnen vinden bij een bezoek aan de begraafplaats.

De gevolgen van de klimaatveranderingen worden ook zichtbaar in het groen op de begraafplaatsen. Op de Nieuw Rooms Katholieke begraafplaats Bussum is om die reden een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de bomen. Het doel is om de bomen zo lang mogelijk gezond te houden. Vanuit dit onderzoek is in het najaar bij een aantal bomen extra bemesting aangebracht. Volgend jaar wordt gemonitord wat de effecten hiervan zijn.

10. Straatmeubilair

Onderhoud

Straatmeubilair omvat palen, fietsenrekken, afvalbakken, hekwerken, plattegrondkasten, anti parkeerbeugels, komportalen en overige objecten in de openbare ruimte.

Dit jaar zijn de houten zitbanken in het gebied Naarder woonbos vervangen met 100% FSC gekeurd hout. In het overige beheerareaal zijn de zitbanken geschilderd en/of gereinigd. Door vandalisme, vuurwerk en brandstichting is er schade ontstaan aan diverse afvalbakken. Deze jaarlijks terugkerende schade is vooraf moeilijk te voorkomen, hierdoor worden we geconfronteerd met extra herstelwerkzaamheden en kosten. Voor het opladen van elektrische motorvoertuigen zijn ca. 30 oplaadlocaties aangelegd.

Verkeersborden

In het beheerareaal gemeente Gooise Meren staan ca. 9300 verkeersborden en straatnaamborden. Het onderhoud aan de verkeersborden bestaat voornamelijk uit het rechtzetten van verkeersborden en dragers, het schoonmaken en verkeersborden vervangen en/of bijplaatsen.

De verkeersborden zijn dit jaar geïnventariseerd en in het beheersysteem opgenomen. Aan de hand van de resultaten wordt per locatie (gebied in Naarden) een mogelijke sanering van verkeersborden uitgewerkt. Deze sanering heeft als doel een duidelijker en overzichtelijker verkeersbeeld te verkrijgen met minder verkeersborden en verrommeling op straat.

Openbare Kunstobjecten

In het beheerareaal staan in totaal 68 oorlogsmonumenten en kunstobjecten. Alle kunstobjecten zijn in een app opgenomen waarmee alle ins en outs van de objecten via internet of digitale app inzichtelijk zijn.

Aan alle objecten is klein onderhoud uitgevoerd door onze contractpartner. De onderhoudswerkzaamheden bestaan uit het schoonmaken en graffiti-vrij maken van de objecten, schilderen, algen en mos verwijderen, het poetsen van brons of RVS en coating aanbrengen ten behoeve van het beschermen.

We zijn geconfronteerd met graffiti vandalisme waardoor we extra werkzaamheden hebben gevoerd.

Blusvoorzieningen

Het afgelopen jaar heeft de Brandweer Gooi- en Vechtstreek de bereikbaarheid van de blusvoorzieningen

verder geïnventariseerd en gecontroleerd. Naar aanleiding van de inventarisatie en controle van de Brandweer hebben we op diverse locaties aanpassingen uitgevoerd om de bereikbaarheid van de blusvoorzieningen te garanderen. Deze werkzaamheden lopen volgend jaar door.

1.1. Openbare verlichting en verkeersregelinstallaties

Voor het onderhoud aan de verkeersregelinstallatie (VRI) hebben wij een onderhoudscontract afgesloten, zowel voor de verkeerslichten als voor de automaatkasten.

Onderhoud VRI

Het jaarlijks onderhoud aan VRI bestaat in hoofdzaak uit:

- Het herstellen van storingen en schades aan de verlichtingsinstallatie;
- Het uitvoeren van groepsremplace (planmatig vervangen van lampen);
- Het leveren van materialen.

Aan de VRI Laarderweg/Prinsenstraat en VRI Herengracht is groot onderhoud gepleegd.

Onderhoud OVL

Voor het openbare verlichting (OVL) onderhoud heeft de gemeente Gooise Meren een onderhoudscontract afgesloten, zowel voor de buiteninstallaties als voor de automaatkasten.

Het jaarlijks onderhoud aan OVL bestaat uit:

- Planmatig vervangen van de lampen;
- Kleine reparaties en verhelpen storingen;
- Schoonmaken en schilderen van masten, kasten en lantaarns;
- Opheffen scheefstand van de masten;

De eerste twee werkzaamheden hebben betrekking op veiligheid en bedrijfszekerheid; de laatste twee werkzaamheden hebben betrekking op het niveau van de beeldkwaliteit.

Buiten het dagelijks onderhoud wordt er ook groot onderhoud uitgevoerd. We hebben goede stappen gemaakt met het verleden van ons OVL areaal. Onder andere de Amsterdamsestraatweg en de Vlietlaan zijn hier in meegenomen.